

FAUSKE KOMMUNE

Møteinnkalling for Formannskap

Tid: 07.01.2021 kl.: 14:00 - 15:30
Sted: Teams-møte

Eventuelle forfall meldes på telefon 75 60 40 20

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Vi ber om at sakspapirer ikke kastes etter møte, da møteprotokoll fra møtet kun vil inneholde innstilling og vedtak i sakene.

Merknader til møtet:

SAKSLISTE: - MØTE NR 1/2021

Sak nr.	Sakstittel
001/21	Etablering av interkommunalt selskap for å anskaffe, implementere, drifte og forvalte nytt system for oppdragshåndtering i alle landets 110-sentraler

Fauske, 06.01.21

Marlen Rendall Berg
Ordfører

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 21/145	
	Arkiv sakID.: 21/28	Saksbehandler: Trond Heimtun
Sak nr.		Dato
001/21	Formannskap	07.01.2021

Etablering av interkommunalt selskap for å anskaffe, implementere, drifte og forvalte nytt system for oppdragshåndtering i alle landets 110-sentraler

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Fauske formannskap gir Representantskapet i Salten Brann IKS fullmakt til inngå avtale om medlemskap i et nasjonalt IKS for oppdragshåndtering i alle landets 110-sentraler. Utgiftsøkning dette medfører for Fauske kommune innarbeides i budsjettet ved tertialmelding 1 – 2021.

Vedtaket fattes med hjemmel i kommuneloven § 11-8.

Vedlegg:

05.01.2021	Innstilling - etablering av interkommunalt selskap.pdf	1463221
05.01.2021	Notat - utdypende oversendelse.pdf	1463222
05.01.2021	Oversendelsesbrev til selskaps eierkommuner	1463223

Sammendrag:

Det skal i denne saken tas stilling til om Fauske kommune gir representantskapet i Salten Brann IKS fullmakt inngå avtale om medlemskap i et nasjonalt interkommunalt selskap for oppdragshåndtering av alle landets 110-sentraler.

Saksopplysninger:

Salten Brann IKS har fått foretatt en juridisk betraktning rundt dannelse av et IKS i allerede eksisterende IKS, og derav vurderingen rundt eventuelle låneopptak som forplikter eierkommunene. Fauske kommune er en Robek kommune, som innebærer at låneopptak må godkjennes av Statsforvalteren. Dette vil gjelde for låneopptak som gjøres av et nyopprettet IKS. I saksdokumentene fra Salten Brann IKS er dette vurdert og avklaringen innebærer at det nye selskapet skal sørge for at Statsforvalteren i den regionen som blir berørt, gjør nødvendig saksbehandling forut for eventuelle låneopptak, og da slik at ROBEK kommunenes forpliktelser kan avklares med Statsforvalteren.

Fauske kommune er en ROBEK kommune, noe som gir behov for inngående vurderinger sett ut fra økonomisk perspektiv. Disse vurderinger vil være i nær dialog med Statsforvalteren i Nordland.

Kommunedirektøren har gjort denne avklaringen basert på de økonomiske forpliktelsene dette vil kunne medføre.

Svaret fra Statsforvalteren var som følger (sitat):

«Når det gjelder de økonomiske forpliktelsene og risiko for Fauske kommune som ROBEK-kommune, er det først og fremst investeringskostnader og diverse tilskudd til opprettelse av IKS'et som er av betydning. Det er ikke nevnt en størrelsesorden eller beløp (fordelingsnøkkel per kommune) i disse dokumentene.

Det vi kan fastslå er at det innebærer en økt framtidig forpliktelse og økte overføringer til Salten brann som må innarbeides i budsjettet. Siden budsjettet er vedtatt med de økonomiske rammene det innebærer, må det foretas en budsjettregulering. Det betyr endring av årsbudsjettet og må godkjennes av Statsforvalteren. Spørsmålet er hvordan man skal dekke inn de økte forpliktelsene i budsjettet. I praksis betyr det at kommunen må ta ned andre poster i budsjettet for å dekke inn den økte forpliktelsen til Salten brann (dette må også vises i tiltaksplanen). Her får kommunestyret en viktig oppgave med å prioritere. Dette blir en veldig viktig forutsetning for vår godkjenning, at driften ikke økes. Utgangspunktet for en ROBEK-kommune er utelukkende at alle innsparte midler skal gå til inndekking av akkumulert merforbruk.»

Sitat slutt.

Det fremstår derfor av svaret fra Statsforvalteren at Fauske kommune må innarbeide de økte kostnadene i driftsbudsjettet uten å øke de totale kostnadene. En slik justering vil da føre til at Fauske kommune vil få dette godkjent.

Økonomisk rammer og forpliktelser for Fauske kommune

- Det nye selskapet har en øvre grense på 20 millioner kroner, jamfør forslaget til selskapsavtale som følger vedlagt saken. Salten Brann IKS er ansvarlig for 6% av dette beløpet.
- Fauske kommune har en eierandel av Salten Brann IKS på 11,85%.
- Av Fauske kommunes eierandel vil dette medføre en økonomisk forpliktelse for å finansiere avdrag og renter oppad til 30.000 kroner. Et slikt beløp vil avhenge av at det nasjonale selskapet opptar maksimalt låneopptak.
- Salten Brann IKS mener det er gode forutsetninger for å redusere den finansielle belastningen for eierkommunene i den neste økonomiplanperioden inklusive den nasjonale forpliktelsen som vi ønsker å tilknytte selskapet til. I dette ligger selskapets mål om å finansiere driften av 110-Nordland inkludert nytt oppdragshåndteringsverktøy ved bruk av inntekter fra salg av direktekoblet brannalarm, en tjeneste som er i sterk økning.

Fauske kommune vil innarbeide justeringen i rullering av økonomiplanen ved 1. tertial, økonomimelding 1 – 2021.

Saksbehandlers vurdering:

Anbefalingen i Salten Branns utredning er at saken sendes til politisk behandling i hver eierkommune, slik at representantskapet har mandat for å inngå avtale i et nytt IKS.

Kommunedirektøren anser at representantskapet i Salten Brann IKS har de beste faglige forutsetninger for å vurdere inngåelse av en avtale om medlemskap. I hvert tilfelle vil slike inngåelser av avtale, med mandat i bunnen, være en potensiell utgiftsøkning for eierkommunene. Med de avklaringer som er gjort i saken anses den som godt nok utredet til å fatte beslutning om avgivelse av mandat.

Fullmakt bør derfor kunne gis fra kommunestyret til representantskapet.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Styret – Salten Brann IKS

Styresak nr. 58/20

Rep. Skap sak nr. 16/20

Innstilling til representantskapet

5. oktober 2020

ETABLERING AV INTERKOMMUNALT SELSKAP FOR Å ANSKAFFE, IMPLEMENTERE, DRIFTE OG FORVALTE NYTT SYSTEM FOR OPPDRAGSHÅNDTERING I ALLE LANDETS 110-SENTRALER.

Vedlegg

- Utkast til selskapsavtale for nasjonalt kommunesamarbeid
- Veiledning til selskapsavtale
- Juridisk vurdering utført av advokatfirmaet Føyen Torkildsen AS

Organisering av den nasjonale nødmeldetjenesten for brann (110)

Nødmeldetjenesten for brann er et kommunalt ansvar og pr i dag er det det 13 110-sentraler i Norge. I 2016 fattet DSB¹ vedtak om «nye 110-regioner og samlokalisering av nødmeldetjenesten sammen med politiets operasjonssentraler. DSB har ikke lagt noen føringer for hvordan samarbeidet mellom kommunene innad i 110-regionene skal organiseres.

I dag har Salten Brann IKS for 110-sentralen i Nordland som dekker alle 41 kommuner i Nordland fylke. Øvrige kommuner i Nordland kjøper nødmeldetjenesten fra 110-Nordland som en kommersiell tjeneste regulert av kjøpsloven. 110-Nordland er samlokalisert på Albertmyra i Bodø kommune sammen med 112-OPS-Nordland og 113-AMK sentralen for region Salten og Lofoten.

Felles nasjonalt oppdragshåndteringsverktøy

Et velfungerende oppdragshåndteringssystem er nødvendig for at 110-sentralen skal kunne motta og registrere nødmeldinger, respondere hensiktsmessig på disse, alarmere innsatsressurser og støtte innsatsledelsen med informasjon.

Investeringen i dagens oppdragshåndteringssystem ble gjort av staten som en del av investeringen i nytt nødnett. Nødnett er et digitalt samband for politi, brannvesen, helsetjenesten og andre aktører med et beredskapsansvar. Den landsomfattende utbyggingen av nytt nødnett ble gjort i perioden 2010-2015. Av de tre nødsentralene 110, 112 og 113 var det kun 110-sentralene som fikk nytt oppdragshåndteringssystem som en del av den statlige utbyggingen. Etableringen av dette felles oppdragshåndteringssystemet har vært et viktig bidrag til å standardisere 110-tjenesten i Norge, forenkle sammenslåingsprosesser og sikre at det var mulig å få nasjonal statistikk gjennom statistikkssystemet BRIS.

Dagens oppdragshåndteringsverktøy har nådd sin levertidsbegrensning og det er dermed behov for anskaffelse av nytt oppdragshåndteringssystem for alle landets 110-sentraler. Selv om staten

---

¹ Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

finansierte dagens oppdragshåndteringssystem, blir systemene i 110-sentralene sett på som en del av det etats-spesifikke utstyret for brann- og redningstjenesten og inngår derfor ikke i det nødnettutstyret som staten har ansvaret for å reinvestere i. DSB har slått fast at anskaffelsen av nytt oppdragshåndteringssystem derfor er et kommunalt ansvar.

Nasjonalt prosjekt

For å opprettholde nasjonal standardisering og få en effektiv og sikker overgang til et nytt oppdragshåndteringssystem, er det etablert et felles landsomfattende prosjekt for anskaffelse, implementering, drift og forvaltning av et nytt system for alle 110-sentralene. En felles anskaffelse forventes å gi den laveste ressursbruken, den beste kvaliteten på systemet og en bedre kontraktsoppfølging enn dagens praksis. Prosjektet har bred representasjon fra fagmiljøet og gjennomføres i tett samarbeid med DSB. Forprosjektfasen av anskaffelsesprosessen styres formelt av Hamar kommune. Prosjektet får juridisk bistand og styringsgruppen ledes av brannsjefen i Oslo. Leverandør forventes å være valgt og kontrakt undertegnet i april 2021.

Etablering av nasjonalt kommunalt forvaltningsorgan

Det er nødvendig å opprette et felles nasjonalt kommunalt forvaltningsorgan som kan bekle rollen som kunde i avtalen med systemleverandøren samt fungere som felles kunderepresentant for alle 13 110-sentralene i Norge. Det foreslås derfor å opprette et interkommunalt selskap, kalt «Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS» med virkning tidlig i 2021.

Valget av interkommunalt selskap som samarbeidsform er gjort på bakgrunn av at det både er kommuner, kommunale foretak og interkommunale selskaper som vil stå som deltakere i samarbeidet. Det er tillegg viktig at forvaltningsorganet kan opptre som en selvstendig og effektiv kunde overfor leverandøren.

Formålet med opprettelsen av selskapet er at deltakerne skal:

- a) Gjennomføre en felles anskaffelse av et nytt felles oppdragshåndteringssystem med tilhørende teknisk infrastruktur.
- b) Ha en koordinert opplæring og implementering.
- c) Ha en felles forvaltning/oppfølging av avtalen med systemleverandøren.
- d) Ha en felles driftsavtale med DSB.

Det må velges en representant og vararepresentant til selskapets representantskap. Ettersom formålet med selskapet i høy grad er av faglig karakter, foreslås det at disse vervene dekkes av Salten Brann IKS.

Innskudd og finansiering

Deltakerne har eierandel, innskuddsplikt og deltakeransvar etter følgende modell (fastslått etter samme prinsipp som finansieringsmodellen i punkt 6.2 i forslag til selskapsavtale):

- a) 50 % fordeles likt mellom deltakerne.
- b) 50 % fordeles mellom deltakerne etter innbyggertall per 1. januar inneværende år.

Kapitaltilførsel til selskapet vil skje gjennom et kapitalinnskudd fra deltakerne ved stiftelse og som budsjettoverføringer for årlig drift vedtatt av representantskapet. Unntaksvis vil det også kunne bli fakturering av deltakerne for levering av tilganger til oppdragshåndteringssystemet og tjenester knyttet til dette. Innskuddsforpliktelsen ved stiftelse av selskapet for Salten Brann IKS er satt til

90 000 kroner. Innskuddsforpliktelsen skal dekke løpende kostnader ved oppstarten av virksomheten slik som lønn, kontor- og øvrige administrasjonskostnader og stiftelseskostnader.

Utgiftene til selve oppdragshåndteringssystemet vil bestå av en engangskostnad til lisenser, løpende utgifter i en kortere periode til implementering (prosjektkostnader), samt et årlig tilskudd til drift og forvaltning. Ved større versjonsoppdateringer på et senere tidspunkt kan det oppstå nye utgifter til implementering av disse. I tillegg til oppdragshåndteringssystemet, må det investeres i teknisk infrastruktur i form av en sentralisert serverløsning. Denne løsningen vil øke sikkerheten i systemene og legge til rette for å oppnå redundans mellom 110-sentralene.

Pr i dag kan det ikke anslås noen investeringskostnad, men det påregnes at det vil bli etablert en investeringskalkyle innen utgangen av år 2020. Dette vil basere seg på kostnadsanslag med bakgrunn fra leverandørforhandlingene. De samlede kostnader for drift og forvaltning forventes ikke å bli vesentlig annerledes enn de er i dag. Avtalen vil være forpliktende for deltakerne i avtaleperioden på 8 år pluss eventuelt utløste opsjoner.

Krav til eiervedtak

For at vedtaket om etablering skal være gyldig må samtlige eierrepresentanter til Salten Brann IKS stemme positivt for etablering av nasjonalt kommunalt selskap.

Styret innstiller til representantskapet å fatte følgende vedtak:

- 1. Representantskapet til Salten Brann IKS beslutter å tilslutte seg avtale om opprettelse av et nasjonalt interkommunalt selskap med formål å anskaffe, implementere, drifte og forvalte nytt oppdragshåndteringssystem i landets 110-sentraler.*
- 2. Representantskapet velger Daglig leder og brannsjef i Salten Brann IKS som Salten Brann IKS` sin representant til representantskapet i det nye selskapet. Som vararepresentant velges assisterende daglig leder og brannsjef i Salten Brann IKS.*

NOTAT

Til: Styringsgruppen for nytt oppdragshåndteringsverktøy for 110-sentralene v/Salten Brann IKS

Fra: Advokatfirmaet Føyen Torkildsen AS

Ansvarlig advokat: Vera Hovelsen

Dato: 11.11.2020

Vår ref.: 510268

UTDYPENDE OVERSENDELSE TIL EIERKOMMUNENE FOR SALTEN BRANN IKS

1. INNLEDNING

I forbindelse med behandling av sak om opprettelse av nasjonalt interkommunalt selskap (IKS) for nytt oppdragshåndteringsverktøy, «Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS» (heretter det nye IKSet), har representantskapet for Salten brann IKS bedt om en ytterligere redegjørelse for to særskilte punkter for forankring hos eierkommunene. Disse er:

1. Hvem skal delta i representantskapet på vegne av Salten Brann IKS?
2. Hvem skal vedta tilslutningen og med hvilken hjemmel?

Vi vil i det følgende søke å belyse noen vurderingstemaer som kan bidra med å besvare disse spørsmålene.

Innledningsvis kan det nevnes at utnevning av medlemmer til representantskapet reguleres av lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) § 6. Av første ledd følger at:

«Selskapet skal ha et representantskap hvor samtlige deltakere er representert med minst én representant. Vedkommende kommunestyre eller fylkesting oppnevner selv sine representanter. Et interkommunalt selskap deltaker, oppnevner selskapets representantskap dets representanter. Det skal oppnevnes minst like mange varamedlemmer som faste medlemmer. Hvis ikke annet er fastsatt i selskapsavtalen, velger representantskapet selv sin leder og nestleder.»

Representantskapet er et IKS sitt øverste formelle organ, men skal *ikke* representere selskapet. Det er styret som representerer selskapet utad i forhold til medkontrahenter og offentlige myndigheter og innad i forhold til daglig leder og øvrig administrasjon i selskapet. Hovedprinsippet er likevel at representantskapet har siste ord i de saker hvor IKS-loven ikke har bestemmelser om at andre selskapsorgan, for eksempel styret, skal ha eksklusiv avgjørelsesmyndighet.

2. DELTAKERE I REPRESENTANTSKAPET PÅ VEGNE AV SALTEN BRANN IKS

Samfunnsbedriftene skriver i sin veiledning «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll» at «*Avhengig av selskapets formål, anbefales det som en hovedregel at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskapets eierrepresentanter i eierorganet. Eierstyring skal utøves innenfor rammen av kommunestyrets vedtak.*»

Det er altså det nye IKSet formål som bør være styrende for de kvalifikasjoner man etterspør hos medlemmene i representantskapet.

Det følger av den foreslåtte selskapsavtalen punkt 3 at det nye IKSet formål er «*å ivareta deltakernes behov, plikter og oppgaver vedrørende anskaffelse, implementering, forvaltning og drift av felles oppdragsbehandlingsverktøy. Selskapets formål er også å ivareta deltakernes behov for andre relevante datasystemer, anskaffelse av teknisk infrastruktur og håndtering av felles opplæring for disse systemene for alle 110-sentralene.*»

Opprettelsen av det nye IKSet er således faglig begrunnet for å ivareta deltakernes felles og lovpålagte behov for nytt oppdragsbehandlingsverktøy og effektivisere oppfølgingen av systemleverandøren av verktøyet. Dette tilsier at oppnevning av medlemmer til representantskapet for det nye IKSet også begrunnes faglig. Brannfaglig kompetanse bør således være sentralt i utnevningen. Det samme bør forståelse for prosjektets utvikling og generell verdiskapning være.

Det er videre et klart ønske at det nye IKSet skal være en tydelig motvekt til Direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB). Et felles landsdekkende selskap vil tale alle deltakernes sak og vil kunne gi en mer helhetlig kommunikasjon overfor DSB enn det som mange opplever i dag. Dette tilsier at det bør tilstrebnes at flere av medlemmene av representantskapet bør ha innsikt i den nasjonale prosessen.

For interkommunale selskaper med et politisk formål, kan det det være et poeng at et representantskapsmedlem selv er folkevalgt for å kunne handle eller treffe beslutninger i tråd med deltakernes standpunkt. Samtidig kan politisk tilhørighet være en utfordring der det nye IKSet sitt beste ikke samsvarer med det ståstedet man politisk representerer.

I denne saken blir disse hensynene mindre fremtredende. Det nye IKSet skal i ikke ha en strategisk eller politisk rolle på vegne av deltakerne. Dette gjør at det kan anføres grunner for at ren politisk representasjon i representantskapet bør unngås. Dette betyr likevel ikke at det anbefales ikke å utnevne «politikere», men dette bør ikke være det eneste vurderingstemaet når deltakerne skal velge sin representant. Det må også tas i betraktning at politisk oppnevnte medlemmer gjerne kan ha flere verv og forpliktelser. Dermed kan det oppstå uheldige møtekollisjoner eller andre forhold som gjør det vanskelig eller umulig å være til stede i representantskapsmøtet.

3. HVEM SKAL VEDTA TILSLUTNINGEN OG MED HVILKEN HJEMMEL?

Hjemmelen for tilslutning finner vi i IKS-loven § 4:

«For interkommunalt selskap skal det opprettes en skriftlig selskapsavtale. For de enkelte deltakere skal kommunestyret eller fylkestinget selv vedta avtalen. For deltaker som er interkommunalt selskap, vedtas selskapsavtalen av representantskapet. Vedtaket krever tilslutning fra samtlige medlemmer av representantskapet med mindre annet er fastsatt i selskapsavtalen for det deltakende selskap.»

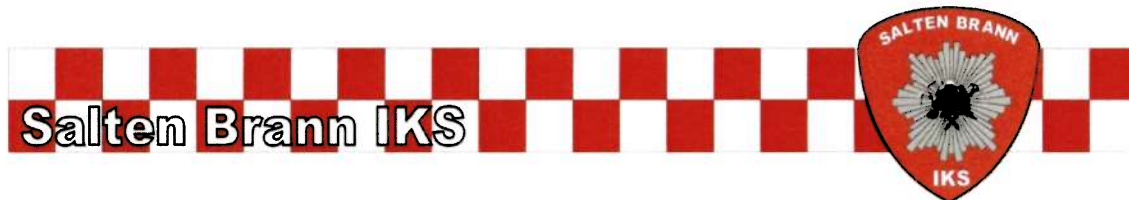
Det er altså kommunestyrene i kommunene der en deltaker er en vertskommune eller et kommunalt foretak og representantskapet for deltakerne som er et IKS som vedtar opprettelsen av det nye IKSet.

For Salten Brann IKS er det representantskapet som fatter vedtaket. Dette er fremkommer for øvrig også av deres selskapsavtale § 3 som blant annet sier at «*Selskapet skal inngå samarbeidsavtaler med kommuner, andre selskaper og virksomheter*».

Ved deltakelse i et IKS (eller annet selskap) er det naturlig at eierne er opptatt av eierstyring og selskapsledelse. Dette dreier seg i korte trekk om å etablere fornuftige retningslinjer som kan hjelpe til å forvalte selskapets ressurser på best mulig måte.

God eierstyring og selskapsledelse krever at det bygges opp et samspill mellom eierne, representantskapet styret og den daglige ledelsen. Dette samspillet forutsetter at organene er enige om hvilken retning virksomheten skal velge og hvilke forventinger partene har til måloppnåelse.

Det nye IKSet vil ha 13 eierorganer. Vi tenker det dermed er av betydning å sikre forutberegnelighet i eierstyringen slik at det nye IKSet ikke må forholde seg til 13 ulike styringssignaler. Å avklare eierstyring og kommunikasjonslinjene mellom det nye IKSet og deltakerne bør således være en oppgave for representantskapet i det nye IKSet å avklare snarest mulig etter opprettelse. Også det nye selskapets faglige fundament tilsier en mindre grad av eierstyring fra eierne, og at selskapets ledelsesorganer i stor grad utrustes med brannfaglig kompetanse for å ivareta selskapets formål, oppgaver og ansvar.

Oversendelsesbrev til selskapets eierkommuner

(Ordfører og kommunedirektør)

11. november 2020

ETABLERING AV NASJONALT INTERKOMMUNALT SELSKAP FOR Å ANSKAFFE, IMPLEMENTERE, DRIFTE OG FORVALTE NYTT SYSTEM FOR OPPDRAGSHÅNDTERING I ALLE LANDETS 110-SENTRALER.

Vedlegg

- Juridisk presisering fra det nasjonale anskaffelsesprosjektet, datert 11. november 2020
- Representantskapsak nr. 16/20, behandlet 6. november 2020

Bakgrunn

Det vises til sak om samme tema som ble behandlet i representantskapet til Salten Brann IKS, fredag den 6. november. Representantskapet vedtok å utsette behandlingen av saken slik at eierkommunene får tilstrekkelig tid til nødvendig saksbehandling og forankring i egen kommune.

Ny informasjon

Med bakgrunn i de spørsmål som ble stilt i representantskapet herunder; 1) myndighet til å tilslutte Salten Brann IKS som deleier til nasjonalt IKS samt 2) valg av deltaker fra Salten Brann IKS til representantskapet til nytt nasjonalt IKS, så har selskapet konferert med det nasjonale anskaffelsesprosjektet og deres juridiske ressurser. Den juridiske vurderingen er vedlagt.

Kommunal behandling og behandling i representantskapet

Det nasjonale anskaffelsesprosjektet ønsker å få på plass nødvendige formelle vedtak fra alle landets 110-sentraler (13 stk.) innen utgangen av år 2020. Det er selskapets ønske at representantskapet til Salten Brann IKS kan tilslutte seg dette samarbeidet iht denne fristen. Det gjennomføres derfor ekstraordinært representantskapsmøte den 18. desember 2020, kl. 0900 – kl. 1000. Vi ber om at eierkommunene behandler saken internt forut for dette møtet.

Vennlig hilsen

Per Gunnar Pedersen

Daglig leder og brannsjef

Salten Brann IKS